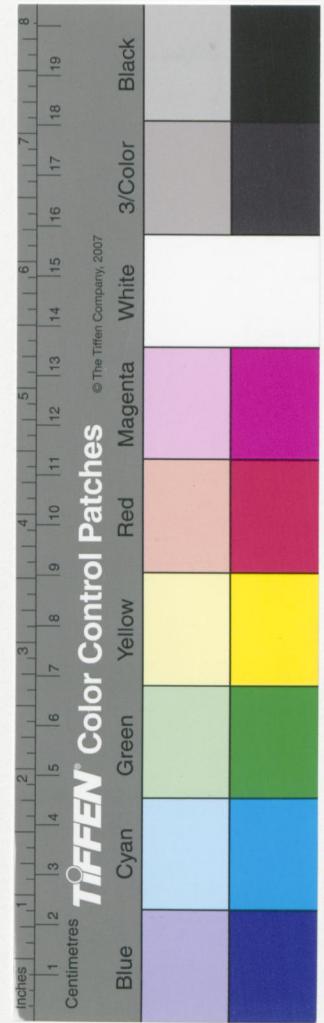

III. A. I.

Borgå den 25 Sept. 1867.

Godta Emelie!

Da jag på mycket länge skrifvit dig till, icke heller bevarat
Ditt sedanaste bref, nödga jag väl slutligen nu derveda grifa
mig av, churu bra trott af brefskrivande, då jag nu sedan på
morgonstunden kl: är nu 8 skrifvit ett långt bref till C:tor,
i går jettebrief, såna som man plär skriva när det gäller
i utlandet vistande kejsa, till England och Danmark, och
da'n derförfut till Paris. Att jag ej förr skrifvit eller tackat
för Ditt bref har skett derföre att de sedanaste tiderna på
Broksnäs, derifrån vi den sista Augusti inflyttade, och ännu
mer första dagarna i staden, varo altför upptagna af ord-
nande i hushållet och sedan var all lust för skrifvning in-
ta, för det stora bekymret att vår Hammes åter i Helsingfors in-
sjuknade i tyfus, denne gång allvarsant, dock Gudilof be-
höfde viaingen dag höra det rystiga ordet att ej mera fram-
hopp, som det redan af likakallen sättaades då Lorenzo hade
tyfus. Hopp har det varit hela tiden, och nu sedan en vecka an-
des han vara på förbättring churu det går mycket längtan.
Och nu orkar man igen börja att leva. Visserligen är
det ännu långt ifrån säkert att icke olyckliga tillstötav

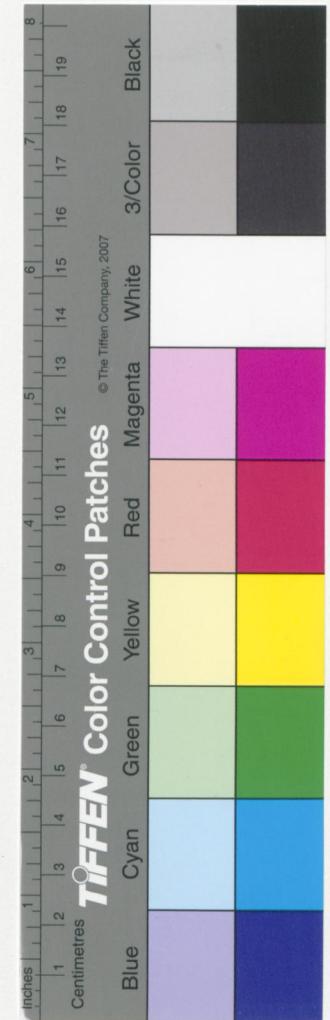
par gånger har han sutit på trappan och mest hvarje
grävill går han på en stund till kontoret vid an i sitt eget
rum och sitter där en stund. Och så läsa vi som vanligt.
Om Hennes ha vi nu dagligen haft bref från L: frs. Stundom
kommer så ett bref från de längt ut i verlden farande
nes skulle rest vid denna tid till Stockholm men sjuknade.

Lorenzo skrifver i ett bref: "Mamma skrifver om Emelie
Björksten och Napoleonsgraf. Naturligtvis har jag besökt
den liksom allt märkvärdigt i Paris. Grafmonumentet du
mest storartade jag sett, näst Thorwaldens (Museum). Han
som hantar der var stor bland mäniskor så om Paris bland
städer; derföre intrynket förmäligat mattad nyfikenhet. Låg
och stor i lifvet, stor, kall granitprakt efter döden, det blir ej ens
det gripande intrynket af all menlig storkets litethet. Emelie
Björksten skulle väl dock kanske falla på knä för detta o-
vanligt stora, slipade granitblock." Ludvig och Hanna är
ännu i Paris, Lorenzo skulle bege sig till Wien vid denna
tid. Walter arbetar ännu i Köpenhamn på sin mercurius,
och Robert är anställd på ett etablissement i Manchester,
till en början som ritare -

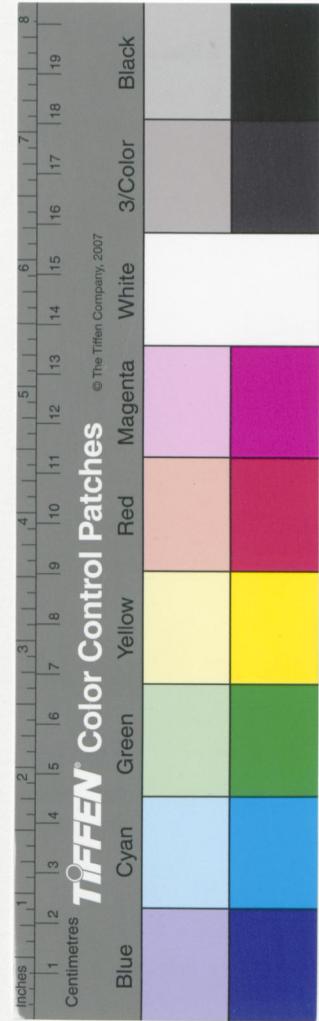
Nigot löst rykte har berättat mig, att Du skulle erna
flytta ifrån Savijärvi. Huruvisa deri ligger någon
sanning vet jag ej. Anledning af huad Du sjelf sade

kunna inträffa, men vi väga dock hoppa det borta, med den
ömma och goda värld han af min syster och dottrarna har,
och då han sjelf förstår huru ytterst nödig försiktighet är.
Ryktigt tungt är att icke sjelf få värda de kärä barnen, då
de varit så allvarligt angripna och dock han jag strickars
dölvat, så föga sköta en evagt sjuk. Fredrik ville nödvändigt
lämna läxning och gymnasium och fara för att sköta hon-
om, aldrig har Hennes räknat på huad han nödgats lämna
och uppskjuta för att komma och sköta andra som varit ju
"hur" sade han, och deri hade han fullt rätt. Men systern i Af-
rika afbjörl hans resa, och lofoade kalla på honom när för nattvak
och besvärligare shottel blefve nödigt. Lyckligvis behöfdes han
icke. Inalla min Emelie, urräkta denne långa berättelue om
min Hennes men så fullt hjertat är och varit denna tid af
det kärä, kärä barnet, så har det ej svart att tala om annat.

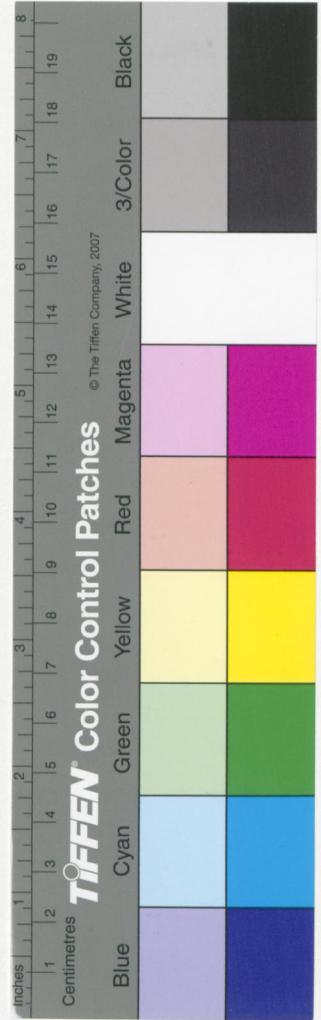
Runeberg har nu en längre tid varit på sitt vanliga.
Se der glad som man ibland säg honom de förra åren sedan
sin sjukdom, ser man honom dock numera just icke men
krott han för vara helst lugn och stilla, gär dock allt för sig.
Mycket inne var han hela com man endasten enda gång låt
han åka sig till Professorshorna. Sedan vi kommos till stan
den sitter han åter mest i den stängda singkammaren.

sednatt har jag skäl att ej tro det. Jag har verkligen allt
rig haft nära slags reda på Dina affärer, liksom ånu-
ganska ringa. Åch, häxaste Emelie, land eller stad, men den
lystiga nöden förbiträder hvarje vittneort. Mig faller åter
i minnet vart samtal i fjol om landtmannens stora utlopp
der. Nog har man dem och i städerna. Så de tre veckorna en
vi kommo till staden ha vi i utskylder och fattigtaxor os-
dylikt, redan betalat ej långt från 200 m. Men hvad är
det nu för den som dock ej dermed ger bort brödet ur man-
nen, men tänk på de många som i år ej äga bröd! - Han
rysligt! Psg heller juut på att stiga opp mi. Få se huru han
nu är, jag är smätt bekymrad, ty han kostade litt i går.
Jag har ren flere dar kostat och varit flumig, men det är jag
så van vid, matte nu intet storande komma för Runeborg.
Nu är det lidet in på förmiddagen och jag tillfölligts, för
nägra ögonblick ledig från min tjunt hos Psg. Han föreföll
sig nog och tycktes icke se skrälat, men sade sig vara icke
välmäende. Jag hoppas dock att det ej är af betydandeht —
Vi ha nu läst Samhällets lycksbarn, och var den icke mig
i emakon så var den det ännu mångdubbla mindre i Psg.
Han vill knappt tillerkänna den någon förtjent. Just
som vi slutade den började vi läsa Walter Scotts Guy

Herr Mannerings. Ack det är dock annat slag. Vi läste den nu på svenska och jag minnes originalet såväl att jag ofta anmärkte när mig syntes något mindre lyckadt i översättningen, att, så eller så är originalets ordalydelse, och likväl, huru jag således skulle väl haunat ledna vid boken, huru glad och intresserad häste jag den dock ej. Detta är dock nättarum. Man beskyller Scott för vidlyftigt. ^Ihisaker ja någonting, men alldrig har han denma den franska romanens, eller rättare sagt den moderna nu omhuldade romanens tråkiga vidlyftighet. Det synes af många i världen anses som förträffligt, att i s.t.f. att man ett drag af penelw skapa en karakter, söka göra det genom att sudda och sudda och måla och måla, och ända icke få ut någonting som äger en form. ^{old} Läser t. ex triumfats ^{old} änvidunder, icke Hugo för att berätta huru "Ren" Cassette är, så att det slutligen förfallers som om man sage en byk-käring står vid en balja smutigt vatten och skölja och byka en smutig trasa och emellan åt lyfta på den och säga, huru ren den blifvit. Jag kan ej minna mig att W. Scott siger om en enda af sina quinor att de är rena och dock är de det allesamman som nennligen är meningen att vara rena. Se just detta är skilnan i att annat och. Men det är verkligen en besynnerlig fundering som

jag märker nu vara redande, folk anser det vara att
 framställa en karakters utveckling, en själs innersta,
 att beskriva, på så sätt ungefär som om jag skulle tycka
 mig hafta framställt väl en blomma, genom att beskrif-
 va mängsödigt en chemisk analys af jordmånen hvori
 den rukat, af alla de ämnen ^{som} i växten trädar fiber
 och delar, att beskriva plogen eller spaden som vände
 jorden, grusvan havarijfrån gernet tog, och maskinerierna
 der och huru bergsmännen voro klädda som bröto jront,
 i hvilken skog skafft varit till spaden af hvad trädslag
 det var, hvilken grefve som var herre öfver den shogen och
 huru det lefdes i hans slott o.s.v. och med alt detta vet du
 icke en smula huru blomman ser ut, hämmer ej den
 själ som bor deri, ej dess doft ej den färgning. Den same,
 store skalden han ställer för oss blomman med ett
 blott ett karakteristiskt drag, och äger man ögon
 i sin själ, så ser man blomman lättlevande för sig.
 Och han man ej teckna så - välan så me man lefar
 ändå, icke misunmar jag någon att lefva, men ick
 kan jag förmå mig att belunda analysen som voro den
 en levande produkt af en saun skaparekraft. Och mig
 synes att en annan art författarskap än den förtänkta
 är föga värdt ens att eftersträfa. Och dock finns tusental

af läare som när förf: säger se der gör ett krök med
 fyra fotter det har kruig ull och servisom at o.s.v. o.s.v.,
 ja, som di förtjuta utropas och så sott, så sott, ett lam
 ett lam, men som icke als fatta att det dock als icke vor
 lamnets karakter som teknats och att allt sammans vor
 rit precit lika väl beteknadt med det ena ordet ett lam.
 Se deremot i Scotts nys närmsta bok t. ex. när domine
 Simpson återfar sin förlorade slekting, sannerligen der
 utred med många blad om hans kändor etc. och dock lär
 det hvem som det han utan att få en gång gråta och skatta

Nej, häraute, nu kom jag in på ett kapitel som för
 mig med sig och måste alu ända sluta. Blyg sover nu
 middag. En jag i morgon började detta hade vi brief af
 Hanna och Ludvig. Lorenzo var rest och hade begett sig
 till en början till Zweitz, malet dock Wien.

Runelberg bad hälla Dig. Om Dina kunder här i sta-
 den vet jag föga nägot att säga. Frilka är fruar Nord-
 ström och Roman som jag sett. Mimmi Wallgren äflas
 med att forsöka metoder att baka mossbröd.

Adieu Din

tillgivna
 Fredrika Runelberg
 J

